

Izvorna jezična inačica ove stranice [sk](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

slovački

Swipe to change

Drepturi fundamentale

Slovačka

Instanțe naționale

[Instituții naționale pentru drepturile omului](#)[Ombudsman](#)[Organisme specializate în drepturile omului](#)[Alte organizații](#)[Instanțe naționale](#)[Zoznam súdov](#)

Constituția Republicii Slovacce (Legea 460/1992, astfel cum a fost modificată) **reprezintă cadrul juridic pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în Slovacia**. Constituția este legea fundamentală în Slovacia și are întâietate față de orice alte acte legislative. În al doilea capitol din Constituție (articolele 11-54) se prevede **protecția generală a drepturilor și libertăților fundamentale**, acestea fiind drepturile și libertățile fundamentale ale omului (denumite drepturi civile în documentele internaționale), drepturile politice, drepturile minorităților naționale și ale grupurilor etnice, drepturile economice, sociale și culturale, dreptul la protecția mediului și a patrimoniului cultural și dreptul la protecție judiciară și la alte forme de protecție. Drepturile și libertățile fundamentale sunt garantate pentru toate persoanele din Slovacia, indiferent de sex, rasă, culoarea pielii, limbă, credință sau religie, convingeri politice sau de altă natură, origine națională sau socială, apartenența la un grup național sau etnic, bunurile deținute, familie sau alte criterii. Nicio persoană nu poate fi prejudiciată, favorizată sau defavorizată pe baza acestor criterii. Nu trebuie să se încalce dreptul niciunei persoane pe motiv că aceasta a hotărât să își exercite drepturile și libertățile fundamentale [articolul 12 alineatele (2) și (4) din Constituție]. Cu excepția cazului în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului garantate prin Constituție sunt acordate în mod explicit exclusiv cetățenilor slovaci, de acestea beneficiază și cetățenii străini aflați în Slovacia, inclusiv de dreptul la azil [articolul (52) alineatul (2) și articolul 53 din Constituție]. Condițiile și limitele garantării drepturilor și libertăților fundamentale, precum și domeniul de aplicare a obligațiilor în caz de război, ostilități, urgență sau circumstanțe excepționale, sunt stabilite prin legea constituțională privind securitatea statului în perioade de război, ostilități, urgență sau situații excepționale (Legea 227/2002).

Conform articolului 46 din Constituție, **orice persoană poate să își apere drepturile, în conformitate cu procedura prevăzută în lege**, în fața unei instanțe independente și imparțiale, precum și, în situațiile stabilite prin lege, în fața unei alte autorități din Republica Slovacia. În mod concret, există o varietate de drepturi ale omului, de exemplu drepturi și libertăți fundamentale ale omului definite prin lege și drepturi și libertăți fundamentale ale omului care nu pot fi definite prin lege. Drepturile și libertățile se pot referi la drepturi civice, politice, economice, sociale, culturale și de altă natură, garantate prin Constituție, prin alte acte constituționale, prin legi și alte acte legislative și prin tratatele internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului (legislația internațională în materie de drepturile omului) la care a aderat Slovacia. Competența de a analiza deciziile referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului nu poate fi exclusă din competențele instanțelor.

Orice persoană care susține că **l-au fost încălcate drepturile printr-o decizie aparținând unei autorități publice** poate solicita unei instanțe să examineze legalitatea deciziei respective, cu excepția situațiilor în care legea prevede altfel. Constituția și alte legi relevante garantează **tuturor persoanelor dreptul la despăgubiri pentru prejudicii cauzate de o hotărâre nelegală pronunțată de o instanță, un alt organism de stat ori o altă autoritate publică sau în urma unui caz de administrare defectuoasă**. Acest aspect este explicat în mod detaliat în Legea 514/2003 privind răspunderea pentru prejudiciile cauzate în exercitarea autorității publice și de modificare a altor legi. Legea reglementează răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate de instituțiile publice în exercitarea atribuțiilor publice, răspunderea municipalităților și a altor unități teritoriale superioare pentru prejudiciile cauzate de organele autorităților locale în exercitarea atribuțiilor acestora, analiza preliminară a cererilor de despăgubiri și dreptul de a introduce o acțiune în regres.

În temeiul articolului 46 din Constituție, menționat anterior, articolul 3 din Codul de procedură civilă **garantează dreptul de a dispune, în instanță, protejarea unui drept care a fost amenințat sau încălcat**. Codul de procedură civilă stabilește procedura care trebuie urmată de instanță și de părțile la o acțiune civilă pentru a asigura **protecția corespunzătoare a drepturilor și intereselor legitime** ale părților și pentru a garanta respectarea legii, îndeplinirea corectă a obligațiilor și respectarea drepturilor celorlalți. În cadrul procedurilor civile, instanțele soluționează cauze și pronunță hotărâri cu privire la litigii și alte spețe, dispun executarea unor decizii care nu au fost puse în aplicare de bunăvoie și se asigură că **nu se aduce atingere drepturilor sau intereselor protejate prin lege** ale persoanelor fizice și juridice și că nu se abuzează de aceste drepturi în defavoarea persoanelor menționate anterior.

În conformitate cu articolul 7 alineatele (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în acțiunile civile instanțele soluționează cauze și pronunță hotărâri cu privire la **litigii și alte spețe în materie de drept civil, dreptul muncii, dreptul familiei, drept comercial și drept economic**, cu excepția cazului în care legea prevede că acestea trebuie să fie soluționate de alte organisme. În acțiunile civile, instanțele analizează, de asemenea, legalitatea deciziilor emise de autoritățile publice, precum și legalitatea deciziilor, a măsurilor și a altor acțiuni ale autorităților publice, se pronunță asupra conformității cu legea a măsurilor adoptate de către autoritățile locale referitoare la aspecte legate de autoritatea locală și, în ceea ce privește punerea în aplicare a atribuțiilor autorităților de stat, asupra conformității cu actele emise de guvern, cu ordinele ministeriale și cu cele ale altor autorități centrale de stat, cu excepția cazului în care legea prevede că aspectele respective sunt soluționate de către alte organisme. Alte cauze sunt soluționate de către instanțele civile numai dacă acest lucru este stabilit prin lege.

Instanțe de drept comun în Slovacia

În Slovacia, justiția este administrată de instanțe independente și imparțiale. La toate nivelurile, aspectele judiciare sunt separate de cele ale autorităților de stat.

Procedurile judiciare sunt bazate pe principiul unui sistem cu două grade de jurisdicție, potrivit căruia hotărârea pronunțată în primă instanță (instanțele teritoriale) poate fi atacată cu apel. Apelurile, căi de atac ordinare, reprezintă al doilea grad de jurisdicție și sunt judecate de instanțe superioare (instanțele regionale).

Sistemul instanțelor de drept comun este alcătuit din Curtea Supremă a Republicii Slovacia, Instanța Penală Specializată, 8 instanțe regionale și 45 de instanțe teritoriale, care pot judeca toate cauzele care nu sunt de competența exclusivă a Curții Constituționale a Republicii Slovacia; de exemplu, acestea pronunță hotărâri cu privire la cauze civile și penale și analizează legalitatea deciziilor emise și a procedurilor urmate de organele de stat (justiție administrativă), dacă legea prevede astfel. În prezent, Slovacia nu are instanțe militare constituite prin lege.

Justiția administrativă

Analiza legalității deciziilor luate de autoritățile publice și a procedurilor urmate de acestea este reglementată de dispozițiile părții a V-a din Codul de procedură civilă (Legea 99/1963, astfel cum a fost modificată).

În justiția administrativă, instanțele analizează plângerile sau căile de atac referitoare la legalitatea deciziilor sau a procedurilor autorităților administrative. Instanțele analizează legalitatea deciziilor și a procedurilor autorităților publice, ale autorităților locale, ale autorităților entităților legale interesate, ale altor persoane juridice și ale persoanelor fizice, cu condiția ca acestea să aibă dreptul, prin lege, să ia decizii cu privire la drepturile și responsabilitățile persoanelor fizice și juridice în domeniul administrației publice („decizii și proceduri ale autorităților administrative”). „Deciziile autorităților administrative” se referă la deciziile emise de acestea în cadrul procedurilor administrative și la alte decizii de stabilire, modificare sau anulare a drepturilor și obligațiilor persoanelor fizice sau juridice sau care pot afecta în mod direct drepturile, interesele protejate prin lege sau obligațiile persoanelor fizice sau juridice. Expresia „proceduri urmate de o autoritate administrativă” cuprinde și cazurile de inacțiune ale acestor organe. Instanțele implicate în justiția administrativă iau hotărâri cu privire la propuneri de a impune autorităților publice obligații referitoare la aplicarea drepturilor și a responsabilităților persoanelor fizice și juridice în domeniul administrației publice și cu privire la măsurile de punere în aplicare în vederea executării hotărârilor prin procedura stabilită la articolele 250b și 250u. Instanțele implicate în justiția administrativă iau măsuri de protecție împotriva acțiunilor ilegale ale autorităților publice și se pronunță asupra forței executorii a deciziilor organelor administrative străine. În ceea ce privește aspectele electorale și acțiunile referitoare la înregistrarea partidelor și a mișcărilor politice, instanțele pronunță hotărâri în conformitate cu dispozițiile părții a V-a și în limitele prevăzute de norme specifice. După caz și în conformitate cu dispozițiile părții a V-a, instanțele acționează și iau hotărâri, de asemenea, atunci când există prevederi specifice în acest sens sau când deciziile emise de autoritățile locale trebuie să fie revizuite în temeiul tratatelor internaționale la care a aderat Slovacia.

Astfel de situații specifice se pot referi la:

acțiuni sau hotărâri privind plângeri împotriva deciziilor luate de organele administrative sau împotriva procedurilor urmate de acestea;

acțiuni sau decizii privind căi de atac introduse împotriva deciziilor luate de organele administrative care nu sunt încă definitive;

acțiuni împotriva inacțiunii unei autorități publice;

acțiuni întreprinse în vederea protejării împotriva măsurilor ilegale luate de autoritățile publice;

acțiuni speciale (de exemplu, în materie electorală).

Dispozițiile în acest sens sunt prezentate în detaliu la articolele 244-250zg din Codul de procedură civilă.

Instanțele nu au competența de a modifica actele juridice cu forță juridică obligatorie adoptate de puterea executivă (legislația secundară). Cu toate acestea, în temeiul articolului 144 alineatul (2) din Constituție, dacă instanța consideră că o **lege** sau o dispoziție legislativă referitoare la cauza pe care o audiază, **încalcă prevederile Constituției, ale unui act constituțional, ale unui tratat internațional „prioritar”** [în temeiul articolului 7 alineatul (5) din Constituție **sau ale unei legi, aceasta suspendă judecarea cauzei și ia măsuri pentru începerea procedurilor la Curtea Constituțională** [în temeiul articolului 125 alineatul (1)]. Avizul juridic al Curții Constituționale, prezentat în hotărârea acesteia, este obligatoriu pentru instanță. Cu toate acestea, introducerea unei acțiuni la Curtea Constituțională nu scutește instanța de obligația de a pronunța o hotărâre cu privire la cauza judecată, conform dispozițiilor legale.

Curtea Constituțională a Republicii Slovacia

Curtea Constituțională a Republicii Slovacia

Hlavná 110

042 65 Košice 1

SLOVACIA

Tel.:+421 55 7207211

Fax:+421 55 6227639 (chairperson)

E-mail:info@concourt.sk

Internet: <http://www.concourt.sk/>

Curtea Constituțională a Republicii Slovacia (Curtea Constituțională) a fost instituită prin Constituție, nr. 460/1992, ca organism judiciar independent în vederea protejării ordinii constituționale. Atribuțiile și competența acesteia sunt reglementate prin articolele 124-140 din Constituție, astfel cum a fost modificată. Legea 38/1993, astfel cum a fost modificată, definește în mod detaliat organizarea Curții Constituționale, procedura care trebuie urmată în fața Curții și statutul judecătorilor acesteia.

Conform articolului 79 din Legea 38/1993, Curtea Constituțională, în ședință plenară, a aprobat Regulamentul intern nr. 114/1993, astfel cum a fost modificat, care reglementează în mod mai detaliat: activitatea internă a Curții Constituționale în vederea pregătirii pentru proceduri și pentru procesul de luare a deciziilor; aspectele referitoare la statutul ședinței plenare, al senatelor, al judecătorilor raportori, al evaluatorilor și al altor persoane care participă la activitatea Curții Constituționale și măsurile disciplinare împotriva judecătorilor.

Curtea Constituțională începe procedurile dacă există o cerere în acest sens, înaintată de:

- cel puțin o cincime din membrii Consiliului Național al Republicii Slovacia;
- Președintele Republicii Slovacia;
- Guvernul Republicii Slovacia;
- o instanță, în legătură cu activitatea sa decizională;
- Procurorul General al Republicii Slovacia;
- Apărătorul public al drepturilor (Ombudsman) cu privire la conformitatea legilor cu legislația menționată la articolul 125 alineatul (1), în cazul în care continuarea aplicării acestora poate pune în pericol drepturile și libertățile fundamentale sau drepturile și libertățile fundamentale ale omului prevăzute de o convenție internațională ratificată de Republica Slovacia și promulgată în mod legal;
- orice persoană ale cărei drepturi sunt analizate, astfel cum se prevede la articolele 127 și 127a din Constituție.

Procedurile încep la data depunerii cererii la Curtea Constituțională.

Articolul 127a din Constituția Republicii Slovacia reglementează instituția „plângerii constituționale”, depusă de către o persoană fizică sau juridică („reclamant”), care declară că drepturile sau libertățile sale fundamentale au fost încălcate printr-o decizie definitivă, măsură sau acțiune, cu excepția cazurilor în care o altă instanță decide cu privire la protecția respectivelor drepturi și libertăți fundamentale.

Pe lângă datele generale, o plângere trebuie să conțină următoarele informații:

- drepturile sau libertățile fundamentale care au fost încălcate, potrivit reclamantului;
- decizia definitivă, măsura sau acțiunea prin care s-au încălcat drepturile sau libertățile fundamentale;

c) persoana împotriva căreia este îndreptată plângerea.

Plângerea trebuie să fie însoțită de o copie după decizia definitivă, după documentul care descrie măsura sau după dovezile acțiunii întreprinse. În cazul în care reclamantul solicită despăgubiri financiare proporționale, acesta trebuie să indice suma pretinsă și motivul pentru solicitarea acesteia. La proceduri participă reclamantul și părătul. Depunerea unei astfel de plângeri nu determină suspendarea deciziei definitive, a măsurii sau a acțiunii.

La propunerea reclamantului, Curtea Constituțională poate impune o măsură temporară și poate amâna executarea deciziei finale, a măsurii sau a acțiunii contestate, dacă acest lucru nu contravine unui interes public important și dacă executarea deciziei, a măsurii sau a acțiunii contestate nu aduce prejudicii reclamantului într-o măsură mai mare decât altor persoane în eventualitatea amânării executării. Mai precis, Curtea impune organismului care, potrivit reclamantului, a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale acestuia, să suspende temporar executarea deciziei definitive, a măsurii sau a acțiunii, iar părților terțe – să nu pună în aplicare, în mod temporar, autorizația care le-a fost acordată prin decizia finală, măsura sau acțiunea vizată. Măsura temporară expiră, cel mai târziu, la intrarea în vigoare a hotărârii de soluționare a plângerii, cu excepția cazului în care Curtea Constituțională decide încetarea acesteia anterior. Măsura temporară poate înceta din oficiu, în cazul în care motivele impunerii sale nu mai există.

Plângerea este admisibilă numai în cazul în care reclamantul a epuizat căile de atac sau alte mijloace pentru protecția drepturilor și libertăților sale fundamentale de care beneficiază prin lege și la care are dreptul să recurgă, în conformitate cu legislația specială. Curtea Constituțională poate admite plângerea, chiar dacă această condiție nu este îndeplinită, cu condiția ca reclamantul să dovedească faptul că motivele pentru nerespectarea condiției merită o analiză specială. Plângerea poate fi înaintată în termen de două luni de la data efectivă a deciziei sau de la data notificării măsurii sau a acțiunii. În cazul unei măsuri sau al unei acțiuni, termenul începe să curgă de la data la care reclamantul a putut lua cunoștință de măsura sau acțiunea respectivă.

În cazul în care reclamantul își retrage plângerea, Curtea Constituțională încetează procedurile inițiate în temeiul acesteia, cu excepția situațiilor în care decide că retragerea este inadmisibilă, în special în cazul în care plângerea se referă la o decizie definitivă, o măsură sau o acțiune care constituie o încălcare deosebit de gravă a drepturilor sau libertăților fundamentale ale reclamantului.

Curtea Constituțională deliberază pe baza faptelor stabilite în cadrul procedurilor anterioare, cu excepția cazurilor în care decide altfel.

În cazul în care Curtea Constituțională admite plângerea, aceasta indică în constatările sale: dreptul sau libertatea fundamentală, precum și prevederile Constituției, ale legii constituționale sau ale convenției internaționale care au fost încălcate; decizia finală, măsura sau acțiunea prin care s-a încălcat dreptul sau libertatea fundamentală. În cazul în care dreptul sau libertatea fundamentală au fost încălcate printr-o decizie sau o măsură, Curtea Constituțională anulează decizia sau măsura respectivă. Curtea Constituțională anulează, de asemenea, orice altă acțiune care a încălcat un drept sau o libertate fundamentală, dacă acest lucru este posibil prin natura acțiunii respective.

În cazul în care Curtea Constituțională admite plângerea, aceasta poate:

- să dispună ca partea care, prin inacțiune, a încălcat un drept sau o libertate fundamentală, să soluționeze situația în conformitate cu legislația specială;
- să transmită cauza pentru proceduri suplimentare;
- să interzică continuarea încălcării dreptului sau libertății fundamentale sau
- să dispună ca partea care a încălcat dreptul sau libertatea fundamentală să revină la situația de dinaintea încălcării.

Curtea Constituțională poate acorda despăgubiri financiare rezonabile părții prejudiciate în urma încălcării dreptului sau libertății sale fundamentale. În cazul în care Curtea Constituțională decide acordarea de despăgubiri financiare, organismul are obligația să le ofere reclamantului în termen de două luni de la data efectivă a hotărârii Curții Constituționale. În cazul în care Curtea Constituțională anulează o decizie definitivă, o măsură sau o acțiune și înaintează cauza pentru proceduri suplimentare, partea care a emis decizia, a hotărât aplicarea măsurii sau a întreprins acțiunea trebuie să rediscute problema aflată la originea acestora și să ia o hotărâre. În timpul acestui proces, partea are obligația să respecte avizul juridic al Curții Constituționale. Partea care a emis decizia, a hotărât aplicarea măsurii sau a întreprins acțiunea are obligația să respecte hotărârea, care dobândește caracter executoriu prin comunicare.

Instituții naționale pentru drepturile omului

Centrul Național Slovac pentru Drepturile Omului

Kýčerského 5

811 05 Bratislava

SLOVACIA

Tel.: + 421 2 20850111

+ 421 2 20850114

Fax: + 421 2 20850135

E-mail: info@snslp.sk

Internet: <http://www.snslp.sk/>

Centrul Național Slovac pentru Drepturile Omului, înființat în temeiul Legii 308/1993 a Consiliului Național al Republicii Slovacia privind instituirea Centrului Național Slovac pentru Drepturile Omului, astfel cum a fost modificată, funcționează în Slovacia de la 1 ianuarie 1994. Proiectul de lege a fost prezentat de Guvernul Republicii Slovacia pe baza Rezoluției Guvernului Slovaciei nr. 430 din 15 iunie 1993, prin care Guvernul aproba punerea în aplicare a „unui proiect de constituire a unui Centru Național Slovac pentru Drepturile Omului”, cu sediul în Bratislava, ca urmare a unei inițiative a Organizației Națiunilor Unite. Odată cu adoptarea Legii 136/2003 de modificare și completare a Legii 308/1993 a Consiliului Național al Republicii Slovacia privind constituirea Centrului Național Slovac pentru Drepturile Omului și a Legii 365/2004 privind egalitatea de tratament în anumite domenii, protecția împotriva discriminării și modificarea și completarea unor legi (Legea împotriva discriminării), atribuțiile centrului s-au lărgit. Acesta este un organism juridic independent care își desfășoară activitatea în domeniul protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv drepturile copiilor.

Centrul, ca organism juridic independent, joacă un rol esențial în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv drepturile copiilor, și al respectării principiului egalității de tratament. Centrul este singura instituție din Slovacia care apără egalitatea în drepturi (organismul național desemnat în domeniul egalității), mai precis, care evaluează respectarea principiului egalității de tratament, în conformitate cu Legea împotriva discriminării.

Competență

Statutul juridic și competența centrului sunt reglementate prin Legea 308/1993 a Consiliului Național al Republicii Slovacia privind instituirea Centrului Național Slovac pentru Drepturile Omului („centrul”), astfel cum a fost modificată. În special, conform articolului 1 alineatul (2) din lege, centrul: monitorizează și evaluează respectarea drepturilor omului și a principiului egalității de tratament, în conformitate cu legislația specială;

obține și furnizează, la cerere, informații cu privire la rasism, xenofobie și antisemitism în Republica Slovacia;

realizează investigații și anchete privind furnizarea de informații în domeniul drepturilor omului, colectează și difuzează informații în domeniu;

organizează activități educaționale și participă la campanii de informare în vederea creșterii gradului de toleranță în societate;

oferă asistență juridică victimelor discriminării și ale manifestărilor intoleranței;

la cererea persoanelor fizice și juridice sau din proprie inițiativă, emite avize de expertiză cu privire la respectarea principiului egalității de tratament, în conformitate cu legislația specială;

realizează anchete independente cu privire la discriminare;

pregătește și publică rapoarte și recomandări privind aspecte referitoare la discriminare;

oferă servicii de bibliotecă;

furnizează servicii în domeniul drepturilor omului.

Centrul este implicat în furnizarea de asistență juridică cu privire la aspecte legate de discriminare, manifestări de intoleranță, încălcarea principiului egalității de tratament pentru toți locuitorii Republicii Slovacia. Acesta are, de asemenea, competența juridică de a reprezenta, la cerere, părțile în cadrul procedurilor privind încălcarea principiului egalității de tratament. În fiecare an, centrul publică un raport cu privire la respectarea drepturilor omului în Republica Slovacia.

Atribuții

furnizarea de asistență juridică victimelor discriminării și ale intoleranței;

reprezentarea părților pe bază de procură în cadrul procedurilor privind încălcarea principiului egalității de tratament;

dreptul de a solicita instanțelor, Parchetului, altor autorități de stat, autorităților publice locale, organismelor de interes special și altor instituții să ofere

centrului informații cu privire la respectarea drepturilor omului, într-o perioadă stabilită.

Asistența acordată

Orice persoană fizică sau juridică care consideră că este victima discriminării prin acțiunile sau lipsa de acțiune a uneia dintre instituțiile menționate anterior poate recurge la serviciile centrului. La depunerea cererii în acest sens, petiționarul trebuie să furnizeze toate informațiile necesare și documentele relevante.

Cooperare

Centrul poate, de asemenea, să solicite informații privind respectarea drepturilor omului organizațiilor neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv drepturile copiilor, putând stabili de comun acord cu acestea metoda și limitele în care sunt furnizate astfel de informații.

Procedura de depunere a unei plângeri

Cetățenii pot depune plângeri:

în scris (utilizând un formular și trimițând documentul prin poștă, fax sau e-mail);

prezentându-se personal la centru.

Ombudsman

Ombudsman

Nevádzova 5

821 01 Bratislava

SLOVACIA

Tel.: +421 2 48287401

+421 2 43634906

Fax: +421 2 48287203

E-mail: sekretariat@vop.gov.sk

Internet: <http://www.vop.gov.sk/>

În temeiul articolului 151a alineatul (1) din Constituție, „Apărătorul public al drepturilor este un **organism independent al Republicii Slovacia** care, în limitele și în modul stabilit prin lege, **protejează drepturile și libertățile fundamentale** ale persoanelor fizice și juridice în cadrul procedurilor desfășurate în fața organelor administrative publice și a altor autorități publice, în cazul în care acțiunile, deciziile sau lipsa de acțiune a acestora contravin legii. În situațiile stipulate în lege, Apărătorul public al drepturilor poate juca un rol important în tragerea la răspundere a oricăror persoane care lucrează în cadrul organismelor administrației publice, dacă acestea au încălcat drepturile sau libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice. Toate autoritățile publice trebuie să acorde asistența necesară Apărătorului public al drepturilor.”

Apărătorul public al drepturilor **poate fi contactat de orice persoană** care consideră că drepturile și libertățile sale fundamentale au fost încălcate ca urmare a acțiunilor, deciziilor sau a lipsei de acțiune a unei autorități publice, într-un mod care contravine legii sau principiilor unui stat democratic de drept. Drepturile și libertățile fundamentale la a căror protecție contribuie acesta sunt menționate în partea a II-a a Constituției (și anume, drepturile și libertățile fundamentale ale omului la articolele 14-25, drepturile politice la articolele 26-32, drepturile minorităților naționale și ale grupurilor etnice la articolele 33 și 34, drepturile economice, sociale și culturale la articolele 35-43, dreptul la protecția mediului și a patrimoniului cultural la articolele 44 și 45, dreptul la protecție judiciară și alte tipuri de protecție juridică la articolele 46-50, dreptul la azil al cetățenilor străini persecutați pentru exercitarea drepturilor și libertăților politice), precum și în convențiile internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Apărătorul public al drepturilor **acționează în temeiul unei plângeri** înaintate de o persoană fizică ori juridică sau din proprie inițiativă. Apărătorul public al drepturilor nu poate să intervină în activitatea decizională a instanțelor, nu este parte în procedură și nu poate înainta o cerere de introducere a unei acțiuni în instanță; hotărârile judecătorești nu îi sunt comunicate și nu are dreptul de a introduce căi de atac. Apărătorul public al drepturilor nu are competența de a soluționa litigiile între persoane.

Orice persoană are dreptul să înainteze o cerere Apărătorului public al drepturilor:

în scris (prin poștă, fax, e-mail sau cu ajutorul formularului electronic), adresată Biroului Apărătorului public al drepturilor

prezentându-se personal sau depunând o înregistrare scrisă a unei plângeri orale

la Biroul central al Apărătorului public al drepturilor, în orice zi lucrătoare, între orele 8.00 și 16.00, fără programare;

în zilele lucrătoare, în regiunile Slovaciei. Pentru birourile regionale, este necesară efectuarea în prealabil a unei programări, la unul dintre numerele de telefon indicate.

Plângerea trebuie să specifice clar problema, autoritatea publică împotriva căreia este îndreptată plângerea și solicitarea petiționarului.

Pentru a accelera procesul de analiză a plângerii, se recomandă autorului plângerii să atașeze copii după toate documentele de care dispune, cu titlu de documente doveditoare. Dacă plângerea nu se referă la persoana care o înaintează, este necesar, de asemenea, consimțământul părții prejudiciate pentru înaintarea plângerii sau o imputernicire scrisă în acest sens.

În cazul în care persoana care înaintează plângerea nu își indică numele, prenumele și adresa (în cazul unei persoane juridice, denumirea și sediul principal) în plângerea adresată Apărătorului public al drepturilor, aceasta este considerată o plângere anonimă, pe care Apărătorul public al drepturilor nu are obligația să o soluționeze. Persoana care înaintează plângerea poate solicita Apărătorului public al drepturilor să nu-i divulge identitatea. În acest caz, Apărătorul public al drepturilor face demersuri folosind doar exemplar al plângerii în care nu se menționează datele personale ale autorului plângerii. Dacă persoana care înaintează cererea solicită să nu-i fie divulgată identitatea, însă natura plângerii nu permite ca aceasta să fie soluționată fără furnizarea unor date personale, persoana în cauză trebuie să fie informată fără întârziere în acest sens.

Persoana în cauză trebuie să fie informată, de asemenea, că prelucrarea plângerii va continua numai dacă își dă consimțământul, în scris, într-un anumit termen, pentru includerea unor date personale necesare.

Apărătorul public al drepturilor analizează plângerea

Dacă Apărătorul public al drepturilor constată, pe baza conținutului plângerii, că aceasta constituie o cale de atac legală, în conformitate cu legislația privind procedura administrativă sau judiciară, o cerere ori o cale de atac legală de competența unei instanțe administrative sau o plângere constituțională, acesta trebuie să informeze fără întârziere autorul plângerii în acest sens și să îi recomande procedura adecvată de urmat.

Dacă Apărătorul public al drepturilor primește informații care arată că o persoană este reținută în mod ilegal într-o unitate de detenție, într-un penitenciar, într-un loc de pedeapsă disciplinară pentru soldați, sub tratament preventiv, educație preventivă, tratament instituțional sau educație instituțională ori în arestul poliției, acesta sesizează fără întârziere procurorul competent prin intermediul unei plângeri prin care se solicită luarea de măsuri în temeiul legislației speciale și informează responsabilii locației respective, precum și persoana vizată.

În cazul în care plângerea se referă la analiza deciziei definitive a unei autorități publice sau în cazul în care Apărătorul public al drepturilor ajunge la concluzia că decizia unei autorități publice contravine legii sau unor alte norme juridice cu caracter obligatoriu general, acesta poate trimite plângerea procurorului competent pentru introducerea unei acțiuni în justiție sau poate lua o altă măsură, informând corespunzător autorul plângerii în acest sens. Se poate proceda astfel și în cazul în care o plângere propune luarea de măsuri care sunt de competența parchetului. Procurorul trebuie să informeze Apărătorul public al drepturilor, în termenul prevăzut de lege, cu privire la măsurile luate pentru rectificarea ilegalității.

Apărătorul public al drepturilor respinge plângerea în următoarele cazuri:

- a) situația la care se referă plângerea nu este de competența sa;
- b) faptele la care se referă plângerea fac obiectul unei acțiuni în instanță și procedura nu poate fi suspendată sau instanța s-a pronunțat deja în cauza respectivă;
- c) faptele la care se referă plângerea sunt sau au fost deja analizate de către parchet;
- d) în situația la care se referă plângerea, o autoritate publică competentă ia măsuri sau se află în procesul de luare a unei decizii care nu este de competența Apărătorului public al drepturilor; sau, în situația la care se referă plângerea, o autoritate publică a emis deja o decizie, care nu este de competența Apărătorului public al drepturilor;
- e) autorul plângerii își retrage plângerea sau declară că nu mai dorește ca aceasta să fie analizată; sau datele menționate la articolul 13 alineatul (4) nu au fost furnizate în termenul indicat.

Apărătorul public al drepturilor poate respinge plângerea în cazul în care constată că:

- a) plângerea nu se referă la persoana care a înaintat-o, cu excepția situației în care persoana respectivă dispune de acordul scris al părții prejudiciate pentru depunerea plângerii sau de o imputernicire scrisă în acest sens;
- b) la data primirii plângerii, s-au scurs mai mult de trei ani de la data acțiunii sau a măsurii la care se referă plângerea;
- c) plângerea este, în mod evident, nefondată;
- d) plângerea este anonimă;
- e) plângerea se referă la o situație pe care Apărătorul public al drepturilor a analizat-o deja, iar noua plângere nu aduce informații noi.

Apărătorul public al drepturilor informează persoana care a depus plângerea cu privire la respingerea acesteia și la motivele respingerii, cu excepția plângerilor anonime.

În cazul în care, după cercetarea plângerii, nu se confirmă încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale, Apărătorul public al drepturilor informează în scris în acest sens autorul plângerii și autoritatea publică a cărei procedură, decizie sau lipsă de acțiune este reclamată.

În cazul în care, după cercetarea plângerii, se constată că au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale, Apărătorul public al drepturilor supune rezultatele cercetării și măsurile propuse atenției autorității publice a cărei procedură, decizie sau lipsă de acțiune a fost reclamată.

În termen de 20 de zile de la primirea notificării, autoritatea publică trebuie să informeze Apărătorul public al drepturilor cu privire la avizul său asupra rezultatelor cercetării și la măsurile luate.

Dacă Apărătorul public al drepturilor nu este de acord cu avizul autorității publice sau dacă acesta consideră că măsurile luate sunt necorespunzătoare, acesta aduce situația la cunoștința organismului în a cărui subordine se află autoritatea publică reclamată sau, dacă nu există un astfel de organism, a Guvernului Republicii Slovacie.

Organismul în a cărui subordine se află autoritatea publică reclamată sau, dacă nu există un astfel de organism, guvernul are obligația, conform alineatului (3), să informeze Apărătorul public al drepturilor cu privire la măsurile luate în legătură cu situația vizată în termen de 20 de zile de la primirea notificării.

Dacă Apărătorul public al drepturilor consideră că măsurile luate sunt necorespunzătoare, acesta informează în acest sens Consiliul Național al Republicii Slovacie sau o instituție desemnată de acesta.

Apărătorul public al drepturilor comunică în scris rezultatele cercetării și măsurile luate persoanei care a depus plângerea și persoanei ale cărei drepturi și libertăți fundamentale au fost încălcate prin acțiunea, decizia sau lipsa de acțiune a autorităților publice.

Organisme specializate în drepturile omului

Organism de promovare a egalității

Centrul Național Slovac pentru Drepturile Omului

Kýčerského 5

811 05 Bratislava

SLOVACIA

Tel.: + 421 2 20850111

+ 421 2 20850114

Fax: + 421 2 20850135

E-mail: info@snsip.sk

Internet: <http://www.snsip.sk/>

Organism de protecție a datelor

Oficiul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Slovacie („oficiul”), ca instituție de stat, este implicat în protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor în timpul prelucrării datelor cu caracter personal ale acestora. Oficiul își îndeplinește atribuțiile în mod independent și în conformitate cu dispozițiile legale. Principalele sale atribuții sunt următoarele:

monitorizează permanent situația protecției datelor cu caracter personal, înregistrarea sistemelor informatice și păstrarea evidențelor referitoare la sistemele informatice;

recomandă operatorilor măsuri de protecție a datelor cu caracter personal în sistemele informatice; în acest scop și în limita competențelor sale, emite recomandări pentru operatori;

emite avize obligatorii cu privire la situațiile în care există îndoeli dacă domeniul de aplicare, conținutul și metodele de prelucrare și utilizare a datelor cu caracter personal sunt proporționale, compatibile cu scopul prelucrării și relevante din punct de vedere cronologic sau material pentru acest scop;

emite avize obligatorii în situații în care există neclarități cu privire la fluxurile transfrontaliere de date cu caracter personal;

emite avize obligatorii în situații în care există neclarități cu privire la înregistrarea unui sistem informatic;
cercetează notificările primite în temeiul articolului 45 sau face demersuri la cerere ori din proprie inițiativă în temeiul articolului 44a și dispune aplicarea de măsuri rectificative în vederea eliminării deficiențelor;
dacă are motive să considere că obligațiile impuse prin această lege nu au fost respectate, poate convoca operatorul sau persoana împuternicită de către operator pentru a solicita explicații;
verifică prelucrarea datelor în sistemele informatice;
impune sancțiuni atunci când obligațiile legale nu sunt respectate;
notifică autoritățile din domeniul justiției penale atunci când are motive să considere că s-a săvârșit o infracțiune;
înregistrează sistemele de informații și divulgă statutul înregistrării;
participă la elaborarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
emite acte legislative în limita competențelor sale;
ia poziție cu privire la proiectele de legi și alte proiecte de acte legislative care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal;
înaintează rapoarte Consiliului Național al Republicii Slovacia cel puțin o dată la doi ani, cu privire la situația protecției datelor cu caracter personal.

Alte organizații

Centrul pentru Asistență Juridică Gratuită

Námestie slobody 12

P.O. BOX 18

810 05 Bratislava 15

Tel: +421 2 49683521

+421 2 49683522

Fax: +421 2 49683520

E-mail: info@legalaid.sk

Internet: www.legalaid.sk

Centrul pentru Asistență Juridică Gratuită funcționează în Republica Slovacia de la 1 ianuarie 2006. Acesta a fost înființat ca instituție finanțată din bugetul de stat, cu sediul la Bratislava, în conformitate cu Legea 327/2005 privind acordarea de asistență juridică gratuită persoanelor cu situație materială precară. Centrul are filiale în aproape toate orașele din Republica Slovacia, cu excepția localităților Nitra și Trnava (de exemplu, în Bratislava, Banská Bystrica, Žilina, Košice și Prešov), și în alte orașe din Slovacia (Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, Humenné, Hlohovec, Rimavská Sobota, Nové Zámky și Svidník). Centrul asigură asistență juridică gratuită persoanelor care, din cauza lipsei de resurse materiale, nu pot apela la servicii juridice pentru a-și exercita și proteja drepturile în mod corespunzător. Centrul oferă asistență juridică în materie de drept civil, dreptul muncii și dreptul familiei oricărei persoane care îndeplinește condițiile legale (pentru litigiile pe teritoriul Slovaciei). În litigiile transfrontaliere, centrul oferă asistență juridică gratuită în materie de drept civil, dreptul muncii, dreptul familiei și drept comercial, conform legii, tuturor persoanelor care îndeplinesc criteriile legale și care au domiciliul fix sau obișnuit pe teritoriul unui stat membru al UE.

Pentru persoanele care solicită asistență juridică gratuită în cauze referitoare la discriminare, Centrul pentru Asistență Juridică Gratuită („centrul”) își suprapune atribuțiile cu cele ale Centrului Național Slovac pentru Drepturile Omului, colaborând cu acesta din urmă cu privire la astfel de solicitări. Avocații din cadrul centrului primesc plângeri de comportament discriminatoriu, pe criterii etnice, în special în domeniul ocupării forței de muncă.

O persoană **are dreptul la asistență juridică gratuită** dacă are o situație materială precară, dacă există posibilitatea ca reclamantul să aibă câștig de cauză și dacă valoarea cauzei depășește valoarea salariului minim pe economie, cu excepția cazurilor în care valoarea cauzei nu poate fi calculată în bani. Aceste condiții trebuie să fie îndeplinite pe tot parcursul perioadei în care persoana primește asistență juridică gratuită. Dacă venitul solicitantului depășește pragul stabilit prin lege, centrul poate acorda asistență juridică gratuită dacă acest lucru este adecvat în circumstanțele asistenței juridice solicitate.

Procedura prin care se solicită asistență juridică gratuită („procedura”) începe prin depunerea unei cereri scrise, însoțită de documentele care dovedesc faptele expuse în cerere, care se completează pe baza unei cereri-tip. Documentele care dovedesc situația materială precară a solicitantului trebuie să dateze de maxim trei luni. Cererea trebuie să includă numele și prenumele solicitantului, domiciliul sau reședința și codul numeric personal al acestuia. Atunci când centrul solicită acest lucru, solicitantul trebuie să prezinte informații și documente suplimentare privind fapte esențiale pentru analizarea solicitării, într-un termen rezonabil, stabilit de centru, care nu trebuie să fie mai scurt de zece zile. Solicitantul trebuie să fie parte în cadrul procedurii. Cererea este înaintată filialei corespunzătoare a centrului, în funcție de domiciliul sau reședința solicitantului. Solicitantul are obligația de a oferi informații complete și corecte în cerere și în cadrul consultării preliminare. Centrul ia o decizie cu privire la cerere în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii complete, incluzând toate datele prevăzute prin lege; termenul nu poate fi prelungit. Decizia centrului nu poate fi contestată. Dacă cererea de acordare a asistenței juridice gratuite este aprobată, centrul numește un avocat pentru a reprezenta persoana respectivă în instanță, dacă acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor acesteia. Dacă cererea de acordare a asistenței juridice gratuite este respinsă, decizia trebuie să menționeze, pe lângă datele cerute de legislația specială, faptul că, atunci când motivele pentru care cererea a fost respinsă încetează, solicitantul poate să depună din nou o cerere cu același subiect. Dacă persoana îndreptățită nu oferă asistență și dacă centrul a decis să nu acorde asistență juridică persoanei îndreptățite, sau dacă persoana îndreptățită a încetat procedura în mod nejustificat, centrul are dreptul, pe baza acestor motive, să refuze să reprimească o cerere de acordare a asistenței juridice gratuite.

Articolele 17-21 din Legea 327/2005 reglementează **acordarea de asistență juridică gratuită în litigiile transfrontaliere în care instanța competentă este o instanță din Republica Slovacia**, iar articolele 22-24c din Legea 327/2005 reglementează **acordarea de asistență juridică gratuită în litigiile transfrontaliere în care instanța competentă este o instanță dintr-un alt stat membru UE**.

Centrul pentru Protecția Juridică Internațională a Copiilor și a Tinerilor

Špitálska 8

P.O. Box 57

814 99 Bratislava

Tel.: + 421 2 20463208

+421 2 20463248

Fax: + 421 2 20463258

E-mail: cipc@cipc.gov.sk

Internet: <http://www.cipc.sk/>

Centrul pentru Protecția Juridică Internațională a Copiilor și a Tinerilor („centrul”) este o autoritate publică competentă pe teritoriul Republicii Slovacia. Acesta a fost înființat de către Ministerul Muncii, Afacerilor Sociale și Familiei din Republica Slovacia la 1 februarie 1993 ca o organizație aflată în subordinea acestuia, finanțată din bugetul său și gestionată în mod direct, în vederea asigurării asistenței juridice pentru copii și tineri atunci când există o componentă transfrontalieră.

Competența centrului este stabilită în Legea 305/2005 privind protecția socială a copiilor și tutela socială, de modificare și completare a anumitor legi. Centrul îndeplinește atribuțiile unui organism menit să pună în aplicare acordurile internaționale și legislația Uniunii Europene, mai precis acesta:

reprezintă instituția de primire și trimitere în domeniul cererilor de întreținere, în conformitate cu convențiile internaționale;

acționează ca organism central în domeniul răpirii internaționale a copiilor, în conformitate cu convențiile internaționale și cu legislația Uniunii Europene;

acționează ca organism central în domeniul adopțiilor internaționale, în conformitate cu convențiile internaționale;

emite certificate în conformitate cu convențiile internaționale;

îndeplinește alte funcții în domeniul protecției sociale a copiilor în cazul în care este implicat un alt stat, în conformitate cu legislația specială;

oferă consiliere juridică gratuită în materie de dreptul familiei atunci când există o componentă transfrontalieră, în special în ceea ce privește întreținerea și îngrijirea minorilor, precum și în domeniul adopției;

colaborează cu organismele de primire și trimitere ale altor state contractante, cu autoritățile centrale din alte state și cu reprezentanțe, agenții centrale ale administrației de stat, bănci, filiale ale băncilor străine, organisme ale autorităților locale, organisme teritoriale independente și organisme acreditate.

Ultima actualizare: 18/05/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Având în vedere retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, statele membre responsabile cu gestionarea paginilor cu informații naționale actualizează în prezent conținutul de pe acest site. Eventualele fragmente care nu reflectă încă retragerea Regatului Unit nu apar intenționat pe site și vor fi modificate în curând.